SVĚTELNÉ ROKY®

6

SF FILM VE SVĚTĚ

aneb KINO píše, co se ve světě točí

(3. část - do konce roku 1985)

1/85 DEFA obohatí žánr SF utopistickým filmem "Návštěva u van Gogha". Režíruje Horst Seemann, hrají Gražina Szapolowska, Dagmar Patrasová, Rolf Hoppe, Christian Grashof aj.

2/85 V USA hodlá Dino DE Laurentiis vyrobit nákladný přepis románu Julese Verna "Dvacet tisíc mil pod mořem".

3/85 Steven Spielberg pomáhá jako producent mladým režisérům, kteří mají zálibu v SF a jiných fantastických historkách. Jedním z nich je Robert Zemeckis, který nyní režíruje film Zpátky do budoucnosti. Hrají Kathleen Kennedyová, Eric Stoltz, Christopher Lloyd aj.

4/85 Bližší informace k filmu "Návštěva u van Gogha" : cestu nazpět časem podnikne,nikoliv z nezištných důvodů,lékařka, která v roce 2200 dělá nákladné pokusy - a aby získala potřebné peníze, dá se odhmotnit a znovu zhmotnit. Octne se v 19. století a chce od van Gogha koupit několik jeho obrazů, tehdy ještě levných.
Pro děti od 7 do 77 let vzniká v Itálii obdoba zámořských vzorů - "Červená Sonja". Báchorečný příběh, který spojuje mytologii se SF, režíruje Richard Fleischer. Brigitta Nielsenová ztělesňuje srdnatou dívku, která s mečem v ruce nastoluje spravedlnost a trestá křivdy.
Na 13. mezinárodním festivalu fantastických filmů v Avoriazu získal nejvyšší poctu Terminátor (USA, James Cameron).

6/85 Phoebe Catesová pokračuje ve své slibné kariéře rolí ve filmu "Skřítkové" (zřejmě jde o film Goonies), další historce o fantastických bytostech uprostřed každodenního života.

8/85 Mezinárodní festival fantastických filmů v Portu vyzněl vzácnou názorovou shodou oficiální poroty, kritiků i diváků : zvítězil anglický hrůzostrašný příběh "Společnost vlků". Režii měl Neil Jordan.

9/85 Další hollywoodská pohádka pro dospělé - "Duna". Tak se bůhvíproč (!!)(??) říká planetě Arrakis, která je pustá, až na vzácnou bylinu (??)(!!), jež umožňuje předvídat budoucnost. A tak vypukne nelítostný boj, jenž zachvátí celou galaxii.
"Zámotek" - děti slavných rodičů, Tahnee Welchová a Tyrone

Power ml., budou partnery ve filmové SF.

12/85 Hovoří Harrison Ford : Napřesrok chystáme s Georgem Lucasem a Stevenem Spielbergem třetí pokračování série o Indiana Jonesovi; bylo to původně jméno Lucasova psa, pak přešlo na mou postavu. Dnes by bylo ještě předčasné o filmu něco podrobnějšího říkat, ale doufám, že se bude divákům líbit - a že je také překvapí, protože má být dost odlišný od prvních dvou. Role je psána mně na tělo - ale nerad bych skončil u stereotypu.

13/85 V budoucnosti se odehrává fantastický příběh polského filmu Cha, cha, sláva hrdinům. Podle vlastního scénáře režíruje Piotr Szulkin, hrají Katarzyna Figurová, Jan Nowicki, Božena Dykielová aj.

14/85 Veselohorní horror "Muž se dvěma mozky" vypráví ztřeštěnou historku o chirurgovi, jeho pacientech, strážcích pořádku a gorilách. Režíruje Carl Reiner, hrají Steve Martin, Kathleen Turnerová, David Warner aj.

15/85 Fantastická epopej - tak označuje svůj film "Horal" anglický režisér Russel Murphy. Christopher Lambert a Sean Connery vytvářejí hlavní role v příběhu, jehož děj začíná roku 1936 ve Skotsku a končí v dnešním New Yorku ...

16/85 Naprosto nový druh bytostí a navíc také normální lidé se představí bok po boku v anglickém fantastickém příběhu "Labyrint". Režii má Jim Henson, hlavní roli vytvoří David Bowie. (o filmu jdou zprávy, že jde o další díl Hvězdných válek).

Hovoří Ota Hofman : S režisérem Václavem Matějkou připravujeme středověkou sci-fi "Čas malých čarodějů".

Hovoří Václav Vorlíček : Momentálně dokončuji film "Já nejsem já" podle námětu Václava Nývlta. Hrají Petr Nárožný, Oldřich Kaiser, Eva Jakoubková aj.

Uprostřed podivných událostí se ocitne reportér, hrdina sovětského vědeckofantastického filmu "Den hněvu". Hraje ho Juozas Budrajtis, jeho protihráče, provádějícího pokusy na lidech, Alexej Petrenko. Režisér Sulambek Mamilov o filmu řekl : Zabývám se otázkou mravní odpovědnosti vědce za učiněné objevy - ať již v chemii, fyzice či biologii.

17/85 Další hollywoodskou fantastickou historkou je Hvězdný bojovník (pozn.red. : Jde o film The Last Starfighter - viz číslo SR 1/86). Režíruje Nick Castle.

"Kin-dza-dza" - to je název veselohry v žánru SF, kterou režíruje v SSSR Gergij Danělija.

18/85 Ve skotských exteriérech se natáčel fantastický příběh "Horal". Ch. Lambert a S. Connery ztělesňují muže, kteří prožívají prapodivné události na mnoha místech a v různých staletích. (srovnej s informací z Kina č.15/85).

19/85 Už potřetí se představí Mel Gibson jako titulní hrdina australského filmu Šílený Max, nyní již III. Pod režijním vedením Georga Millera se i tentokrát předvádějí scény plné nejprudšího násilí a krutosti ve zdivočelé společnosti po atomové válce ...

23/85 "Nevěsta". Název by mohl napovídat romantický příběh, ale chyba lávky. Americká herečka Jennifer Bealsová hraje vyvolenou pověstné zrůdy Frankensteina ...

24/85 Pokračování Vetřelce (!!!) bude režírovat v Anglii podle vlastního scénáře James Cameron. Příběh začne přesně tam, kde skončil film Ridleye Scotta. Název nevyniká (??) originalitou - "Vetřelci". A z představitelů je dosud zajištěna jen účast Sigourney Weaverové (ve Vetřelci představovala Ripleyovou).

Před padesáti lety byl v Anglii natočen přepis románu Herberta G. Wellse "Muž, jenž činil zázraky". Nyní chystá v USA novou verzi režisér Norman Jewison, hlavní roli vytvoří Richard Pryor.

Z časopisu KINO, ročník 1985, vybral a jen velice málo upravil S.Č.

---

dokončení ze str. 45

moment filmu vidím ve scéně, kdy se celá Barracuda vznese působením antigravitačního děla do vzduchu a stoupá stále výš a výš ... až nejvýš. Proč se ale před tím nic nestalo s domem Mirovy tety, proč se působení zpočátku omezilo jen na zaměřené předměty a proč potom najednou dělo ovlivňovalo samo sebe ? /rozhodně to nemá původ v energii, protože na Barracudě sotva využíval Holm k napájení děla elektrickou síť/
Je tedy příčina v tom, že se ozářil sám střelec ? Nebo režisér a scénárista téměř v jedné osobě nevěděl, jak lépe film zakončit ? Rád bych se přiznal k mezerám ve svém vzdělání nebo nepozornému sledování filmu, kdyby mi tohle někdo nějak rozumně vysvětlil.

Standa Čermák

VĚDECKO-FANTASTICKÝ FILM

Ondřej Neff

Zastavme se nejdříve u Hvězdných válek /u Historie ducha - pozn. red./. Z našeho hlediska má film tu smůlu, že se tak jmenuje, neboť byl mimoděk spojen se zbrojním programem USA. Hvězdné války je ale sumární název. Jednotlivé díly se jmenují Nová naděje, Impérium vrací úder, Návrat Jediho - proti těmto názvům by možná u nás nikdo nic neměl. Filmy jsou to velice příjemné, veselé i napínavé, nic na nich není odpudivého ani násilného.

Připomenu, že první díl byl uveden v roce 1977, třetí 1983. Tedy princezna Leia nám během času stárne - nebo lépe : zraje. Naproti tomu Chewbacca je pořád stejný. Mimochodem, všiml jsem si zajímavé věci : v proudu komerčních filmů se začínají uplatňovat lidé, kteří si nevydobudou slávu hereckým uměním, ale kteří zaujali svými fyzickými předpoklady. Muž více než dvoumetrového vzrůstu, který hraje Chewbaccu /jmenuje se Peter Mayhew - pozn.red./, např. dále hraje v Moonrakerovi /v jedné z Bondiád/ člověka, který se zezlého monstra s ocelovými zuby /proslaví se tím, že překousne lano od lanovky/ přemění na dobráckou osobu. Pak také hraje hlavní roli ve filmu Humanoid, filmu ryze dobrodružného žánru pro dospívající mládež.

Pokud jde o čtvrtý díl Hvězdných válek : klíčovou roli ve třetím díle sehrají Ewokové, kteří dějotvorným způsobem zasáhnou do příběhu. S těmito bytostmi byl natočen naprosto nezávislý film Dobrodružství Ewoků. Je to film pro děti; u nás na kazetách zatím neběhá, nevím o něm nic bližšího. Autentický 4. díl Hvězdných válek byl inzerován v americkém časopise Enterprice and Counters, věnovaném SF filmu značně reklamním způsobem; praví se tam, že nikdo z hlavních hrdinů prvních tří dílů se ve filmu vyskytovat nebude, pouze oba roboti R2D2 a C3PO.

Nevím,do jaké míry je vám znám žert, že první díl je vlastně dílem až čtvrtým. George Lucas se totiž dal inspirovat televizním seriálem o Flashi Gordonovi z roku 1938; zaujala ho taková ta tasemnicovost seriálu : když přijdete na 2., 4. či 10. díl, vždycky stejně přijdete včas. Lucas tedy začal točit od 4. dílu s tím, že první tři možná někdy

ještě natočí.
Nyní bych poprosil o diapozitiv, na němž je zachycen souboj pověstnými laserovými meči. Tento motiv byl mnohokrát mezi fanoušky SF diskutován, hlavně z technického hlediska. Údajně trik byl v tom, že hrdinové šermovali lištami /je to lepší slovo než klacek; klacek, ocitne-li se ve filmu, stává se lištou/, na ty byl nanesen reflexní nátěr a šermovací scény byly po natočení okénko po okénku překopírovány na velkoplošné diapozitivy, přičemž stříkacími pistolemi byl na negativ pojednán proužek. To, že stříkací pistolí nebylo možno dodržet pevné kontury, se ukázalo výhodou, neboť laserový plamen jakoby ožil.

Na dalším diapozitivu je záběr z filmu Blízká setkání třetího druhu. Mě nejvíce zaujala historka o mateřské lodi. Model byl nesmírně pracný, bylo do něj uděláno 25 000 dírek, všechny byly vyvrtány vrtačkou a legenda praví, že vrtal i sám polobůh Lucas.

Tímto jsme se dostali k jednomu z velice zajímavých témat - k technické stránce výroby SF filmů, odehrávajících se v kosmu.
Klasikou je Kubrickova 2001 - Vesmírná odysea. Je považována za přelom; ostatně všechny Kubrickovy filmy znamenaly přelom ve scifi proudu /Dr. Strangelove, Mechanický pomeranč/. Ve 2001 bylo dostatečně hodně používáno maket. Vyznačovaly se mohutnými rozměry. Aby se dosáhlo iluze vesmíru, nebyl metr pro tvůrce modelů žádnou mírou. Hvězdné války již byly dělány o generaci jinak. Jsou sice také maketové, ale u modelů zde hrají roli decimetry, ba i centimetry. To umožnila skutečnost, že do filmu vstoupila elektronika. Do vzniku Hvězdných válek se triky dělaly metodou loutkového filmu. HV byly také prvním filmem, kde triky měly lví podíl na celkovém obrovském úspěchu filmu. Modely se při jejich výrobě nepohybovaly fázovaně, nýbrž plynule; a nebyly volně v prostoru, ale upevněny na pilónu, který měl v sobě takové elektronické zařízení, jež bylo schopno předávat informace o poloze objektu do řídícího počítače. Pohyb se přenesl v kontinuitě na filmový pás, každá maketa zvlášť; počítač si pamatoval všechny polohy a výsledný filmový negativ se pak stal skládankou jednotlivých exponovaných pásů. V prvním díle bylo složeno maximálně 16 negativů; další údaje již vydány nebyly, ale vhledem ke komplikovanosti obrazu třetího dílu, muselo zde být negativů složeno daleko více.
Dnes jsme v situaci, kdy nedochází k filmování maket, ale ke snímání počítačem generovaných obrazů. Jistě jste slyšeli o televizi s vysokou rozlišovací schopností. Je ve vývoji, na konci století bude zřejmě komercionalizovaná - bude mít 1125 řádek, což je tolik, že budeme obraz vnímat jako fotografii, na níž také nejsou vidět mikroskopická stříbrná

zrna. Vysoce výkonné počítače jsou schopné na takovouto televizi vykreslit dokonale vyhlížející obrazy. A počítač je navíc schopen simulovat pohyb trojrozměrného tělesa.
Prvním filmem, vytvářeným počítačem, byl Tron; navázal na Westworld, ve kterém vůbec poprvé byl využit počítač jako obrazotvorný prvek. Tron je film zajímavý svou neúspěšností. Odborníci připouštějí, že se stal mezníkem v kinematografii jako takové, ale divácky propadl.
Zatím poslední fází je film Last Starfighter, což je tradiční dobrodružno-kosmicko-scifistický snímek s poměrně banální dějovou fabulí : mimozemšťané si najmou člověka, aby za ně vybojoval bitvy. A právě ty bitvy poprvé v dějinách filmu natočil počítač. Tvůrci se poučili na filmech předchozích, jako byly Hvězdné války nebo Vetřelec, což jsou první filmy, kde vše působilo přirozeným obnošeným dojmem. Do počítače tedy byla zaprogramována i začouzenost, opotřebovanost atd.
Zatím si nedovedeme představit, co bude dál.

Na dalším diapozitivu vidíte návrh a nad ním realizaci dopravních prostředků do filmu Blade Runner, který režíroval Ridley Scott. Podobně jako Kubrick ve 2001, dal si Scott ohromnou práci s tím, aby co možno nejvěrněji odhadl reálie světa budoucnosti. Oba dva filmy se ale v pohledu na budoucnost liší. Ve 2001 je svět ukazován velice optimisticky a v růžových barvách. Ridley Scott o 15 let později zase vidí svět velice pochmurně. Stále prší, je tma, všude špína, nesnesitelné hemžení davů, promísené hrubě komercionalizovanou technikou. To je tedy obraz blízké budoucnosti, neboť Blade Runner se odehrává v roce 2019.

Teď vidíte záběr z Vetřelce. Je na něm ztroskotaná vesmírná loď, kterou najde posádka lodi Nostromo na cizí planetě. Není to model, ale obrázek malíře Chrise Fosse. Bohužel, u nás nemáme ekvivalentního malíře. Karel Pacner spolupracuje v současné době na kresleném filmu o dopravě budoucnosti a naráží na problém, že nemůže najít výtvarníka s technicistním smyslem pro věc. Ani tak zdatní kreslíři jako Havlíček nebo Rotrekl ho nemají. Chris Foss namaloval kosmickou loď mimozemského původu perfektně, inspiroval se živou přírodou, loď spíše vypadá jako živočich než technický prostředek.
Je zajímavé, že na filmu Vetřelec spolupracoval výtvarník /H.R. Giger -- pozn. red./, který měl na starosti jen a jen vzhled samotného vetřelce. A to je záměr : aby to všechno nebylo na jedno brdo, aby naopak vetřelec působil jako cizí a nepatřičná věc. Výtvarníkovi neukázali nic z filmu; on vytvořil vetřelce, aniž by byl svazován znalostmi, jak bude vypadat prostředí, v němž se bude vetřelec pohybovat.

A jdeme dál. Dostáváme se k filmu Duna. Literární předloha Franka Herberta je klasikou. Pokud jde o film, je nutné k jeho vychutnání znát knihu a mít předem námět rád, neboť děj je zmatený a nepřehledný. Film úspěch má, ale ne zase tak výrazný.

Na těchto diapozitivech nevidíte film, ale výtvarné umění. Z předvedených obrázků, žánru spíše fantasy než tvrdé technické SF, je vidět, že dochází k jakési renesanci kultu tělesnosti, což je např. zřetelné i z filmů o Conanovi, Atorovi a jiných svalnatých supermanech. Kupodivu tj svalnatci táhnou více než jindy. Takovým svalnatcem naší epochy je Arnold Schwarzenegger, který hraje Conana a také terminátora. Byl vybrán do filmu díky tomu, že získal titul Mister World /něco jako Miss/. Film Terminátor se odehrává za našich dnů. Strojem času sem z budoucnosti propadnou dva chlapi, hrozní bojovníci. Jeden je zlý a druhý zase hodný. Ten zlý má zabít jistou ženu, která/má stát matkou nepohodlného /samozřejmě v budoucnosti/ muže. Hodný v tom má zlému zabránit. Schwarzenegger měl hrát toho hodného; ale vybral si zlého. Všeobecně se říká, že udělal dobře. I proto, že zlí jsou u větší poloviny diváků oblíbenější, protože hodný dostává celý film na frak, až teprve ke konci se vzchopí a vyhraje. Hlavním důvodem spokojenosti s výběrem role zlého je ale skutečnost, že v omezeném robotickém chování terminátora našel Arnold Schwarzenegger sám sebe. Neboť, jak praví kritik, Schwarzenegger má omezené herecké prostředky.

Nyní na plátně vidíte kupodivu to nejslavnější, co může vůbec být. Je to Star Trek.
V roce 1967-68 bylo natočeno zhruba 60 půlhodinových televizních filmů o kosmické lodi Enterprice. Členy posádky jsou mimo jiné admirál Kirk a mimozemšťan Mr. Spock. Ten se vyznačuje tím, že má špičaté uši a je totálně neemotivní - je naprosto racionální bytostí. Seriál je znovu a znovu v televizi promítán, má milióny příznivců. Okolo Star Treku je obrovský kult, větší než kolem Hvězdných válek; kupodivu.
Po velkých úspěších Hvězdných válek a Galaktiky si tvůrci Star Treku uvědomili, že by byli sami proti sobě, kdyby nenatočili také celovečerní film. Natočili tedy první, druhý, třetí a točí teď čtvrtý díl. Ten je zajímavý jednou skutečností : herec, který hraje Kirka - Ned Shattner, chtěl za natáčení, nevím, jestli jeden nebo tři milióny - ale určitě nejméně milión dolarů. A producenti mu ho nechtěli dát. A tak fanoušci Star Treku začali pořádat sbírku, jako když hořelo Národní divadlo. Firmě Paramount bylo hloupé, že lid razí heslo "Star Trek sobě", a posílala sebrané peníze zpět; pochopitelně, že natáčet 4. díl se Shattnerem začа-

la.
Je zajímavé příběhy lodi Enterprice sledovat z příběhotvorného hlediska. V půlhodinových filmech se objevují velké blbosti /vedle kvalitních námětů - pozn. red./, kuchař Kuřátko je vedle toho Shakespeare. Ale filmový Star Trek I. je založen na vtipném námětu : uprostřed kosmu se vyskytne zloduchoidní moc, která si říká Vídžr. Na konci se ukáže, že je to sonda Voyager 6, první těleso, vyrobené člověkem, které opustilo sluneční soustavu. A teď se na Zemi vrací coby inteligentní bytost za svým Stvořitelem.
Co se týče druhého filmového Star Treku : v TV seriálu se nikomu z posádky nic nestane; zde, aby efekt byl maximální, Mr. Spock umře. Ale zase nemůže napořád. Tak ve třetím díle obživne; ovšem zase vybouchne Enterprice. Což je pro fanoušky strašné neštěstí. A já jsem ohromně zvědavý, co se stane v díle čtvrtém.

Nemohli jsme se zmínit o všech nových filmech, ale dotkli jsme se těch nejvýznamějších. Co se týče opravdu horkých novinek, tak velice napjatě čekám na film 2010 režiséra Petera Hyamse, který byl natočen na motivy Clarkova románu, coby pokračování 2001. Hyams, na rozdíl od jeho předchozího, kritiky napadnutého filmu Outland, si prý dal velkou práci, aby vše ve filmu bylo reálně vyhlížející. Údajně chtěl k natáčení použít makety z filmu 2001. Ty již ale téměř neexistují; zato existují dvě legendy, co se asi s nimi stalo. Jedna říká, že Kubrick nechal veškeré dekorace, stavby a rekvizity zničit. A to proto, že v Hollywoodu je zvykem po ukončení natáčení prodat rekvizity jiné firmě, která s nimi potom natočí levné filmy. Druhá legenda zase vypráví, že věci zničeny nebyly, ale byly uloženy v Anglii, kde se za jejich uskladnění platily těžké peníze. Načež přišel cifršpión, který všechny, podle něj, krámy vyhodil; a vzápětí se začal točit druhý díl Odyssey. Sám nevím, nedovedu posoudit, co je pravda. Již jen proto, že sám Kubrick první legendu dementuje a tvrdí, že žádné rekvizity nezničil.

Dalším žhavě novým filmem je Carpenterův Starman, o kterém nevím prakticky nic. A překvapuje mě, že o něm nebylo téměř nic publikováno. Přitom Carpenter je známý režisér, připomeňme jen Věc II. nebo Útěk z New Yorku.

Jsou nějaké dotazy, připomínky, reklamace ?
Jednu chvíli jste chtěl něco říci o Planetě opic ... ?!

Ano, ano. Chtěl jsem říci, že podobně jako byl v animaci vývoj od loutkového filmu k počítači, Planeta opic zahájila vývoj pojetí

filmové masky. Mimochodem, maskér dostal za tyto masky Oskara. Masky opic znamenaly převrat, byly neustále zdokonalovány - zpočátku maskování trvalo 6 hodin, později minimální dobu.

Trochu odbočím. Někdy přijde řeč na téma, proč se u nás netočí sci-fi filmy. My si neuvědomujeme, do jaké míry má hollywoodská produkce obrovskou kontinuitu i v ptákovinách, o kterých bychom mohli sotva tušit, že by tam nějaká kontinuita vůbec mohla existovat. Tak např. viděl jsem dokumentární film o natáčení Dobyvatelů ztracené archy. Jistě jste tento film viděli, a tak si vzpomenete, že je tam scéna, kdy padá Indiana Jones pod auto, proleze pod ním, vylézá na něj zezadu a vyhodí toho, který před chvílí způsobil jeho pád. A ze zmíněného dokumentárního filmu jsem se dozvěděl, že v Hollywoodu jsou specialisté, kteří celý život nedělají nic jiného, než točí scény, jak někdo padá pod dostavník, auto či něco jiného. Pro ně je to jako pro nás hoblování prken. Samozřejmá věc, kterou neustále cvičí a zdokonalují. A teď má přijít na barrandovské pláně náš režisér a má udělat věc, kterou v životě nedělal a kterou zase dělá někdo něco celý život. Jiná záležitost je, když se potom začne přemýšlet; pak se dosáhne vynikajících výsledků. Třeba pojetí rvačky v Limonádovém Joeovi se stalo školním příkladem pro spoustu amerických filmů, protože Oldřich Lipský pojal poprvé rvačku v saloonu jako srandu; všichni před ním to brali jako šíleně vážnou věc.

Vrátím se k maskám. Když se točí horrory, je potřeba nafilmovat např. přeměnu člověka ve vlkodlaka. Nejznámějším je videoclip Thriller s Michaelem Jacksonem v hlavní roli. Natočil ho režisér John Landis, který natočil i film Americký vlkodlak v Londýně. A právě takovéto "živé" maskování je další fází vývoje filmové masky.

Podle záznamu na magnetofonovém pásku
zpracoval Standa Čermák.

Pozn. red. : Přednáška o vědeckofantastickém filmu se uskutečnila 19. listopadu 1985 v Kulturním středisku Eden v Praze 10. Mluvené slovo Ondřeje Neffa doprovázelo promítání barevných diapozitivů.

METALSTORM

Originální název : Metalstorm
The destruction of Jared-Syn
Země vzniku : USA, 1983
Kamera : Mac Ahlberg
Scénář : Alan J. Adler
Hudba : Richard Band
Speciální efekty : Frank H. Isaacs
Joe Quinlivan
Režie : Charles Band
Hrají : Jeffrey Byron, Mike Preston, Tim Thomerson aj.

Podtitul : Láska a laserové zbraně.

To bylo jednou ve vzdálené budoucnosti, kdy blondatý mladík Jack Dogen vyrazil, aby zvítězil nad králem temnot, Jared-Synem. Protože se Jared-Syn opovážil zneužít obyvatele pouště a jednooké ke svému povstání za podrobení si planety, bylo úlohou Dogena, jako šerifa budoucnosti, nastolit starý řád a zavedený pořádek. A nehrály přitom roli jen výměny názorů a rozmíšky s laserovými pistolemi či jed stříkajícími paňáty; šlo zde hlavně o zajištění si moci vlastnictvím tajemného krystalu, vládnoucího nadpřirozenou silou a zajišťujícího vládu nad přítomným i budoucím světem.

Tam, kde nestačí peníze na to, aby byla přetrumfnuta či alespoň dosažena laťka nastavená speciálními efekty v trilogii Historie ducha, musí přijít na řadu fantazie scénáristy a režiséra. Na tomto poli mnoho vykonal před několika lety Roger Corman /zřejmě jako producent, neboť režie se ujal Jimmy T. Murakami/ natočením Sadora - vládce vesmíru. Metelstorm, který se zařadil do skupiny filmů, kde se SF mísí s fantasy, může děkovat průkopnickým dílům George Lucase i Rogera Cormana.

Samozřejmě běží o to, osvobodit spanilou děvu z drápů lstivého protivníka, neboť krásné zástupkyně něžného pohlaví běžně potřebují k ochraně domova a své vlastní osoby mužské svalnaté ochránce. Dogenova láska k Dhyaně se navíc osvědčí i jako sice staromódní, avšak účinný prostředek a zbraň k získání zlem dočasně vlastněného magického krystalu. Silně emotivní vztah unvitř blondatého páru /Jacka a Dhyany/ trhá způsobem nezadržitelným ochranné bariéry zlého Jared-Syna. Velká podívaná končí spravedlivým vítězstvím Jacka Dogena, při kterém ovšem se nepodaří zmocnit se Jared-Syna. V posledním okamžiku unikne do jiného rozměru. Z toho vyplývá jedno jediné : Metelstorm II. je již naplánován a zaprogramován /pozn. red. : naplánuje se a připraví, počká se na reakci veřejnosti, aby se vidělo, jestli se vyplatí druhý díl natočit/.

Podle Filmjahrbuch 1984 - Cinema
zpracoval Standa Čermák

TAJEMSTVÍ STARÉ PŮDY

Země vzniku : ČSSR - SFRJ, 1985
Kamera : Jiří Kolín
Scénář : Vladimír Tadej, Jaroslav Petřík
Hudba : Arsen Dedič
Triky : Jiří Rumler, Boris Masník
Režie : Vladimír Tadej
Hrají : Mario Mirkovič, Jiří Guriča,
Jan Kanyza, Miloš Kopecký aj.

Všechny tři díly Vinnetous režiséra Haralda Reinla jsem viděl nesčíslněkrát. Proto mi velice známé připadají všechna jména z titulků. Za stavby byl odpovědný Vladimír Tadej. Jméno nic neříkající; ale když jsem na začátku letošního roku zjistil, že muž stejného jména režíroval Tajemství staré půdy, řekl jsem si - aha ! Možná jen shoda jmen, možná otec a syn nebo strýc a synovec, možná stejná osoba. Ale zcela určitě se to během času vysvětlí.

Praha - Záhřeb. Pro kola, motocykly či auta velká vzdálenost. Ale pro radiové vlny nikoliv. Miro ze Záhřebu a Pepík z Prahy - Kobra 3 a Panther 2 - jsou vášnivými mladými radioamatéry. Už dva roky znají své hlasy, čímž se baví velmi často - avšak ještě se neviděli.

Další vysílání. Tentokrát má Pepík pro Mira radostnou zprávu. Konečně se mi podařilo přemluvit rodiče. Koncem prázdnin pojedu do Jugoslávie !

Miro svého kamaráda z Československa přivítá na ostrově Hvar, v malinkém přístavu stejnojmenného městečka. Tráví zde se svou sestrou Boženou prázdniny u tety Lucie.

Chlapci se obejmou, Pepíka pozdraví i Božena. Prázdninová dobrodružství u moře mohou začít !

První, s čím Miro Pepíka v tetině domě seznámí, je velký obraz pradědečka Ferdinanda Kružiče. Byl to námořník, vědec a vynálezce. Říkali mu dalmatinský Leonardo da Vinci. Ale spíše se mu lidé smáli.

Miro hovoří o pradědečkovi s obdivem, mrzí ho, že se mu tenkrát i dnes nevěřilo a nevěří. Božena patří k těm posměváčkům. Prosím tě, podivín to byl. Vrátil se z moře, zavřel se na půdě a něco tam kutil. Dokonce mu jednou vyletěla i střecha do povětří - tak byl úspěšný.

Miro pokračuje : už jsem několikrát zkoušel se na půdu podívat, ale je od ní tak zvláštní klíč a ještě podivnější zámek, že jsem nikdy neuspěl.

Dají hlavy dohromady. Záhadu neodemknutelných dveří ve dvou brzy rozlouskou. Po mnoho let neužívaná půda je zaprášená, všude plno pavučin a zbytečného harampádí. Avšak také mnoho předmětů, svědčících o tom, že pradědeček Ferdinand opravdu vynalézal. U jednoho z půdních oken stojí na složitém mosazném podstavci jakýsi dalekohled. Kdyby kluci neobjevili za dřevěnou stěnou skrytý trezor, nikdy by na tajemství podivného předmětu nepřišli. Po otevření trezoru naleznou velký nákres, dopis a knihu, obojí v němčině. Z názvu knihy zjistí, že je o antigravitaci, ale nic víc. Miro si nemoná : Božena často jezdí ke strýčkovi do Hamburgu, umí německy, přeloží nám to.

Dopis je adresován Vídeňské akademii věd a je datován k roku 1912.

Stojí v něm asi toto :

V příloze vám zasílám dokumentaci k antigravitačnímu dělu. Jsem s ním schopen zvedat do výše, případně vystřelit do vesmíru, jakkoliv těžký předmět. A pod tímto vším odpověď nějakého dr. prof. ing. von YX říká, že vynález je beze všech pochyb bláznivým výplodem chorého mozku.

Božena zastává stanovisko zamítavé odpovědi.

Chlapci naopak. A tak je jen logické, že se rozhodnou uvést pradědečkův vynález do provozu. Jsou radioamatéři, v elktrotechnice se tedy trochu vyznají. První pokus sice dopadne dobře, kariola na přístavním molu, první zaměřený předmět, se zvedne asi pět metrů nad zem - ale shoří soustava baterií. Kluci se rozhodnou využít možnosti napojení se na elektrický rozvod městečka.

Božena, která se ráda parádí a chtěla by se líbit Pepíkovi, dost nelibě nese, že se kluci celé dny zavírají na půdě a v něčem se tam klohnají. Kvůli tomuhle sem přece Pepík nepřijel. Přesto přese všechno je před tetou Lucií kryje : ...no, kluci se šli asi koupat ... . A před rozhodujícím pokusem se k nim dokonce přidá, aby učinila zadost jednak své třináctileté ženské zvědavosti a jednak podcenujícím názorům.

Z půdního okénka lze krásně zaměřit /opět/ kariolu na kraji mola. Patří Marko Pivacovi, který opodál klimbá na lavičce ve stínu rozsochatého stromu a čeká tak na zákazníka, jemuž by mohl odvézt na kariole zavazadla do hotelu.

Miro stojí u trubice přístroje a zaostřuje na kariolu. Pepík drží v ruce zapínací skříňku. Božena je s pobaveným úsměvem pozoruje.

Zapni, Pepíku !

Zapnuto !

Od jednoho konce trubice na druhý přelétne namodralý jiskřivý oblouk, z výstupního otvoru začne vycházet /i když je toto slovní spojení dost nesnělé a nelibozvučné, je vhodnějším než třeba vytryskne nebo vystřelí či vyšlehne; charakterizuje "pomalé" rozsvícení/ bledě modrý paprsek. Zaměřená kariola se vznese do vzduchu. Beze zvuku. Má kolem sebe jen drobně zářící fluidum.

Marko Pivac se probudí. Jako jediný na molu je svědkem, jak uletí kariola do nebe - a zmizí.

Božena je přesvědčena. Ale také zarážena a vystrašena. Kluci, to je hrozně nebezpečné. Slíbme si, že to nikomu neřekneme. Rukoudáním přísahají.

Nikdo Marko Pivacovi nevěří. Zvlášť jeho kamarádi, rybář Kašo a sudař Ivo, se mu až vysmívají. Miro a Pepík spolu s Boženou si uvědomují, že celou věc přešvihli, ale vzhledem ke své přísaze a k obavám ze zneužití mlčí.

Výsměch jde dokonce tak daleko, že Kašo veřejně obviní Marka z opilosti; Adama, syna Marka, který se svého otce statečně zastává, potom udeří. Nakonec nahlas prohlásí, že uvěří až tehdy, kdy se jeho bedničky s ulovenými rybami, postavené na ono osudné molo, také vznesou a zmizí kdesi v dálavách.

Avšak to neměl dělat. Trojice dětí totiž na sebe vezme roli mstitelů. Rozhněval je hlavně hrubý zásah Kaša proti Adamovi - a zatížené svědomí radilo udělat alespoň trochu dobrý skutek.

Zapnuto, hlásí Pepík.

Všichni na molu strnou; jen Marko se hlasitě a spokojeně směje. Bedýnky se v oblaku rozsvíceného vzduchu zvedají výš a výš - a výš ... již nejsou vidět.

Záběr do vesmírných prostor s hvězdami v popředí a hustou galaxií v pozadí ukazuje, že kromě vědeckých sond a orbitálních stanic zde bloudí i dřevěná Markova kariola a osm umělohmotných bedýnek s čeratvými rybami.

Hvar se stane rázem středem senzacechtivého dění. Televizní zpra-

vodajství všech států přinášejí náhodným turistou zachycené okamžiky stoupání a mizení bedýnek s rybami. Významné tiskové agentury vysílají své zástupce přímo k prameni záhadných zpráv. Rada města Hvar se radí, jak využít příznivé situace k vyšším tržbám v turistických zařízeních a zároveň jak odměnit muže, který je všeho původcem. Starosta nakonec navrhne koupit mu novou kariolu - návrh je přijat. Dar bude Marko Pivacovi odevzdán u příležitosti kvapem se blížící, každoročně se konající městské slavnosti.

Probouzí se také tajemné síly dnešního světa. Boss jakési organizace, jedné ze zástupkyň oněch tajemných sil, si zavolá inženýra Holma. Jste odborník na mikroelektroniku a reprodukční techniku. Jste zároveň náš nejlepší člověk. Co si budeme povídat, nikdo nevěříme na nějaké nadpřirozené hvarské bytosti. Bude za tím něco jiného. A vy musíte zjistit, co.

A tak se na cestu vydá loď Barracuda, jejíž zločinecky vypadající posádka v čele s Holmem přijíždí do Hvaru, aby se podívala na zub záhadným událostem z toho praktického hlediska. Otázkou, do konce příběhu nezodpovězenou, zůstane, jakou organizaci, zda oficiální, opoziční, tajnou či podvratnou, vlastně Holm zastupuje.

Všichni, kdo se do Hvaru sjeli za senzací, jsou zklamáni. To, co se stalo dvakrát rychle za sebou, se již neopakuje. Božena si totiž vynutila slib Pepíka a Mira, že už s antigravitačním dělem nic dělat nebudou. Oba chlapci neochotně souhlasili.

Novináři jsou znechucení, turisté naštvaní. Jen Holm je stejně ostražitý. On ví, že jeho chvíle ještě přijde. Je trpělivý. Mnohokrát se mu to již vyplatilo.

A neděje se nic tak dlouho, že všichni nalákaní dokonce začínají být přesvědčeni, že se stali obětmi podvodu. Jeden zahraniční novinář jde tak daleko, že slibuje milion, když se s ním zvedne sud z mola. Míro s Pepíkem jdou náhodou kolem a jsou svědky opětovného ubližování Adamovi, který se zase jako téměř jediný zastane rodného městečka a jeho obyčejných obyvatel. Přes daný slib Boženě rozhodným krokem zamíří k domu tety Lucie ...

Novinář se na sudu patřičně naparuje. Částka vzrostla na miliony dva.

Míro zaměřuje.

Pepík zapíná.

Sud se vznese asi deset metrů nad molo. Všichni kolem nejprve udiveně zírají, potom propadají v jásot. Jen Holm zachovává chladnou hlavu. Velkým triedrem hledá původce jevu. Půdní okénko najde podle vycházející modré záře téměř hned. Fotoaparátem Polaroid si pak udělá dokumentační foto. A druhý den se pod záminkou fotografování historického jádra Hvaru vtírá do tetiny přízně, aby si mohl prohlédnout vnitřek domu.

Na slavnost jdou úplně všichni. Jen posádka Barracudy ne. Jejich cílem je dům, z jehož půdy jsou prováděny experimenty se zemskou gravitací. Tři zámky půdních dveří odstraní plastická trhavina, sestěhovat antigravitační dělo je také nadmíru jednoduché.

Teta Lucie si zapomněla doma brýle. Špatně vidí na jeviště. Posílá Boženu, aby jí brýle donesla. Zároveň s Boženou z divadla zmizí i Míro a Pepík, kterým se slavnost nelíbí. Příchodem domů vběhnou lupičům přímo do náruče. Městečko se po slavnosti probudí do ještě větší senzace. Únos tří dětí.

Náčelník zdejší policejní stanice dělá dalekosáhlá opatření. Ani jednu loď nepustit bez důkladné prohlídky, pročesat celý ostrov z vnitrozemí i po moři; hlavní pozornost věnovat zastrčeným malým zátokám.

V jedné takové kotví Barracuda. Na její palubě právě zkouší Holm uloupený přístroj. Před hlavní dělo stojí Božena se zavázanýma očima. Holm je technický odborník, netrvá mu dlouho pochopit princip zapojová-

ní. Z výstupního otvoru začíná vycházet namodralé záře. Božena se pomalu vznese. Už je metr nad palubou.

Dále není Holmovi s experimentem dovoleno pokračovat. Za mysem se objevuje policejní člun. Dělo již nestačí zloduch z paluby odklidit, hodí přes něj tedy plachtu, Boženu strčí k němu, s hrozbou namířené pistole je zdůrazněn požadavek tichého pobytu pod plachtou.

Rozhovor s policejním náčelníkem, osobně přítomným ve člunu, není dlouhý. Posádka Barracudy tasí zbraně a vysvětluje mužům v policejním člunu, že pokud je nenechají v klidu odplout, zahynou všechny tři děti, které jsou na palubě. O dělu nepadne ani slovo - pochopitelně.

Člun mizí za mysem.

Božena pod plachtou nelení. Na hlavní dělo je červená plechová obroučka, jež označuje, která ze stran hlavně je "zaměřovací" a která "palebná". Božena obroučku přehodí.

Holm urychluje odplutí : vyvedte všehcny ty parchanty. Já je pošlu do vesmíru, aby nevykecali, co jsme tu vlastně chtěli.

Odhazuje plachtu. Z napjatého pohledu Boženy pochopí, že něco není v pořádku : na mě si nepřijdeš. Chtěla jsi, abych se vystřelil do vesmíru sám, co ? Ne já, vy tam poletíte !!

Ale Božena je inteligentní dívenka. Věděla, že Holm něco vytuší, a počítala s tím. Opatření, které Holm udělá, aby se nevystřelil sám, tak způsobí, že palebnou stranu hlavně obrátí proti - sobě.

Zapnuto !

V okamžiku, kdy se podrážky Holmových bot icitnou několik centimetrů nad palubou, děti skočí do vody. Holm již nestačí dělo vypnout, a proto se dobrovolní plavci dívají, jak se Barracuda i s celou posádkou vznáší do kosmu. Když přijede policejní člun a jeho osádka vytahuje děti z vody, není po Barracudě na obloze ani stopy.

Pepíkovi zbývá do konce dovolené v Jugoslávii jen několik posledních dní. On i jeho hostitelé již zažili spoustu dobrodružství, mohou se teď cele věnovat vodě, slunci a jinému dospěláckému využívání léta.

Vědeckofantastických filmů s hlavními hrdiny v dětském věku vzniká poměrně dost. Nejen u nás /Odysseus a hvězdy, Tretí šarkan, Tajemství staré půdy, Cesta do pravěku aj./, kde jsou věnovány především a hlavně divákům mladším 15 let, ale i ve světě, kde naopak horní hranici věku divácké obce značně posunuta jest směrem k 99 - dokonce by se dalo uvažovat i o posunování hranice dolní /E.T., Nekonečný příběh, Piráti času; nakonec i princezně Leie v Nové naději bylo jen 16 let/.

Jedno je jisté. I takovéto filmy mohou řešit palčivé otázky dnešní doby a stejně ožehavé problémy našich budoucích potomků. V Tretím šarkenovi to je nebezpečí spontánní ekologické katastrofy, v E.T. naléhavost nalezení porozumění mezi dětmi a dospělými, mezi lidmi samotnými i mezi lidmi a případnou návštěvou z kosmu, v popisovaném Tajemství staré půdy možnost zneužití vědeckých vynálezů.

Někteří z našich diváků se dívají na SF filmy s dětskými hrdiny velice skepticky. Snad proto, že v nich lze dost často nalézt nelogické okamžiky, které vyplývají ze snahy přizpůsobit děj a složité vědecké základy zobrazovaných věcí nízkému věku předpokládaných diváků. Vrátím se zde k filmu Vladimíra Tadeje Tajemství staré půdy. Nejnelogičtější

pokračování na str. 4

ČERNÁ DÍRA

Standa Čermák
Slávek Švachouček

Originální název : The Black Hole
Země vzniku : USA, 1979
Kamera : Frank Phillips
Scénář : Jeb Rosebrook, Gerry Day
Hudba : John Barry
Režie : Gary Nelson
Hrají : Maxmilian Schell, Anthony Perkins, Robert Forster, Joseph Bottoms, Yvette Mimieux, Ernest Borgnine aj.

Vědeckofantastický film Černá díra natočil Gary Nelson ve studiu Walta Disneye. Tato skutečnost ovlivnila zpracování snímku - když bychom chtěli promítnout mladším divákům nějaký "čistý" SF film, asi bychom sáhli právě po Černé díře. Takovéto zhodnocení není ale pomluvou ani snižováním kvalit. Jistě, trochu naivity se autorům do jejich výtvoru vloudilo, ale výběr pro mladší generaci by ovlivnila jiná skutečnost. Černá díra je totiž typickým nefalšovaným představitelem pravé kosmické sci-fi /podobně jako Star Trek I., i když ten je natočen v poněkud filozofičtější podobě, nebo Vetřelec/ : celý děj se odehrává střídavě ve dvou vesmírných plavidlech, Palominu a Cygnu, hrdiny jsou stateční i podlí, mírumilovní i megalománští kosmonauté, podstatnou roli sehrávají i roboti /zdůrazňuji měkké -i- v koncovce/, ve středu příběhu stojí opravdovská černá díra.

Teď mě napadá takové poměrně vhodné přirovnání : Černá díra zaujímá mezi SF filmy asi takové místo jako Vinnetou mezi indiánkami.

Miroslav Horníček v jednom televizním pořadu krásně charakterizoval rozdíl mezi divadlem a filmem : na jevišti herec poskytuje divákovi své skutečné já, na filmovém pásu zůstane zaznamenán jen hercův stín. Je potěšitelné, že Černá díra patří k filmům, ve kterých stínohra skýtá barevný pohled na celou plejádu slavných herců. Anthony Perkinse, hraje dr. Duranta, známe z Psycha Alfréda Hitchcocka, Ernesta Borgnina, role novináře Bootha, jsme viděli v Útěku z New Yorku coby taxikáře, Maxmiliána Schelle /dr. Reinhardt/ a Jo-

sepha Bottomse známe spíše z filmů , pro scifisty "nezajímavých".

Ke každému filmu neoddělitelně patří hudba. Tony Johns Barryho ve spojení s perfektním titulkovým začátkem bezpečně zařadili začátek filmu k nejnesmazatelnějším vzpomínkám na Černou díru.

Kosmická loď Palomino byla na cestě již pátý rok. Její hledání cizího života ve vesmíru nebylo úspěšné; vracela se k Zemi. Posádku tvořilo pět lidí a univerzální robot Vincent. Kapitánem byl Dan Holland, pilotem a prvním důstojníkem Charles Pirzer, vědecká bádání prováděl dr. Alex Durant a práci spojaře měla na starosti Kate McCrae, která udržovala stálé telepatické spojení s robotem Vincentem. Zvláštní postavení v posádce měl Harry Booth, jenž byl začleněn do výpravy jako zdatný reportér s úkolem vést palubní deník tak, aby byl hned po přistání publikovatelný pro veřejnost.

Když Palomino objevila obrovskou černou díru, zjistil Vincent při jejím pozorování, že v blízkosti kolapsaru nehybně spočívé kosmická loď, kterou posádka i robot identifikovaly jako legendární Cygnus.

Cygnus byl dílem celého lidstva, ale jeho duchovním otcem byl dr. Hans Reinhardt, který pro konstrukci kosmického obra navrhl použít kombinaci oceli a skla. Když Cygnus na své cestě neobjevil nic zajímavého a na výzvu k návratu se nezýval, protivníci tohoto řešení získali závažný argument pro svá vystoupení - začaly se vyrábět malé průzkumné lodi typu Palomino, jež měly podstatně menší rozměry a hlavně možnosti, byly ovšem levnější a dovolovaly zahájit průzkum kosmu v několika směrech současně.

Lidé v Palominu hleděli na temnou siluetu křižníku a museli si klást hned několik otázek . Kapitán Holland rozhodl, že se osud Reinhardtovy výpravy i nepochopitelné vznášení lodi v blízkosti černé díry nejlépe objasní prohlídkou z bezprostřední vzdálenosti.

Při průletu kolem mrtvé konstrukce kosmonauté zjistili, že se vznáší v prostoru, kde gravitace kolapsaru nepůsobí. Než si stačili srovnat v hlavách toto překvapující zjištění, vyletěli z tajemné zony ven a začali padat do černé díry. Intenzivní brzdění a návrat do klidové zony v podmínkách silně zvýšených gravitačních vlivů Palomino znatelně poškodily. Kapitán se s pilotem dohodli na tom, že loď opraví právě v blízkosti křižníku, přičemž využijí gravitační anomálie, kterou považují za přírodní jev.

V té chvíli ale Cygnus ožil a posádku Palomina uvítal sám velitel dr. Hans Reinhardt. Vysvětlil, že po obdržení výzvy k návratu nechtěl přerušit zkoumání tak zajímavého vesmírného objektu. Protože Cygnus se nemohl vlastními silami dostat z gravitační pasti, poslal všechny členy posádky Reinhardt zpět na Zemi výsadkovou raketou. S ním zůstal jen McCrae, otec Kate; ta se ihned o osud svého otce živě zajímala. Reinhardt ji ale zklamal prohlášením, že McCrae již před několika lety zemřel.

Přes odporné roboty na palubě Cygnu a podezřelého robota Maxmiliána tamtéž snažil se být Reinhardt dokonalým hostitelem. Zvláště ho zajímala Kate; rád by ji získal pro své projekty. Geniálnímu vědci a konstruktérovi Reinhardtovi prostě scházelo publikum, které by obdivovalo jeho úspěchy. Nabídl proto také Durantovi, aby dopravil na palubě Palomina na Zemi deník s popisem svých experimentů, mezi něž patří i umělé antigravitační pole, kterým se Cygnus drží v blízkosti černé díry v rovnováze.

Robot Vincent ovšem zatím nalezl poškozeného robota stejné konstrukce a od něj vyslechl otřesnou historii lodi. Podle slov robota Boba velitel Reinhardt neposlal nikoho z posádky zpět na Zemi, ale

drastickou a primitivní operací je zbavil vůle a udělal ze všech členů své posádky

Pozn. : každý čtenář SR, který se zúčastnil diskusního večera, pořádaného SFK Ada dne 8.4.1986, si oběti Reinhardtovy cynické aktivity správně zařadí do přehledného schématu. Přestože bylo schéma logicky propracováno po všech stránkách, nestačil jsem jeho zásady vstřebat tak dokonale, abych si troufl bez jeho pomoci provést klasifikaci těchto postav. Proto použiji eufemismu ...

bezduché loutky. Protože Vincent měl nepřetržité telepatické spojení s Kate, dověděla se spojařka hroznou pravdu o skutečném osudu posádky právě ve chvíli, kdy Reinhardt okouzlil jejího kolegu,dr. Duranta, projektem na průlet černou dírou. Po návratu výsadkové rakety, kterou Reinhardt do černé díry poslal, získal šílený vědec jistotu, že let je možný.

Když Kate sdělila Durantovi, co se stalo s posádkou, doktor nahlédl pod masku jednoho z "robotů" a zjistil, že je to opravdu člověk. Pokusil se spolu s Kate utéci z velitelské kabiny. Reinhardt však na něj poštval svého osobního ochránce, robota Maxmiliána. Durant se pokusil zastavit řezáky ocelového zabijáka Reinhardtovým vědeckým spisem, ale robot jej během sekundy rozsekal a Duranta zabil.

Reinhardt dal rozkaz zamířit do černé díry, zlikvidovat muže z Palomina a Kate podrobit operaci mozku. Pirzer, Holland a Booth pod vedením Vincenta vyrazili zachránit svou kolegyni. Booth předstíral zranění hned při první přestřelce a odplížil se zpět do Palomina. Pirzer a Holland s Vincentem a Bobem Kate zachránili, ale po návratu zděšeně sledovali start Palomina průhledem vedle zablokovaného vzduchového uzávěru. Zakrátko však Reinhardt Palomino sestřelil.

Cygnus zatím mířil do středu černé díry a stále zrychloval. Při průletu zónou asteroidů byla loď těžce poškozena. Reinhardt, který ponechával vedení lodi počítači a řídil osobně hon na lidi z Palomina, byl vážně zraněn uvolněným kusem konstrukce řídícího panelu. Nestačil již přivolat zpět Maxmiliána, kterého pro jistotu poslal připravit expediční raketku k dalšímu letu.

Nápad zachránit se na palubě expediční raketky měl naštěstí i zbytek posádky z Palomina. V doprovodu Vincenta a Boba se prostřílel až na druhý konec Cygnu, kde narazil na Maxmiliána. Vincent s ním svedl těžký, ale vítězný boj. Na poslední chvíli se dostal do rakety. Po startu automat zamířil přímo do černé díry. Průlet zhrouceným prostorem způsobil, že se vědomí kosmonautů a robota spojilo. Jako jediná bytost proletěli provázeni troskami Reinhardtovy lodi do jiného vesmíru, který se jim stal novým domovem.

Redakce čtenářům

Vážení čtenáři,

právě jste obdrželi letošní šesté číslo v základní řadě našeho měsíčníku. Dovolte nám několik slov k jeho obsahu. Nejprve ke kartičkám : na poslední chvíli došlo z technických důvodů ke změně obsahu čísla, nestačili jsme ovšem změnit i obsah kartiček. Proto film k v červnu vydané kartičce Flash Gordon uveřejníme v některém z čísel následujících, naopak kartičku k filmu Tajemství staré půdy hned v čísle příštím. Děkujeme za pochopení. Uprostřed červnového čísla jste jistě nalezli ilustrační foto. Je z filmu Černá díra a je na něm vyobrazen vesmírný křižník Cygnus před okamžikem zkázy, ve chvíli, kdy se z něj odpoutává samostatně fungující jednotka. Také ilustrace na titulní straně se týká filmu Černá díra; nakreslil ji Vláďa Widtman.

V lednu jsme začali otiskovat kreslený seriál Last Starfighter, malovaný podle stejnojmenného filmu. Hned s tím jsme také uvedli všechny zajímavé informace o filmu získané. Na základě delšího zabývání se tímto filmem, získali jsme k němu hlubší vztah, než bývá u filmů jiných zvykem. Proto nás jen potěšilo, když jsme po shlédnutí Posledního /Ondřeji, odpusť/ starfightera, zjistili, že kreslený seriál je nejlepší forma "psaní" obsahu filmu. A tak se na stránkách SR s dějem filmu Poslední starfighter již nesetkáte jinak, než v malované podobě.

OBSAH

SF film ve světě aneb Kino píše ... /Standa Čermák/ 2
O. Neff : Vědeckofantastický film /Standa Čermák/ 5
Metalstorm /Standa Čermák/ 11
Tajemství staré půdy /Standa Čermák/ 12
Černá díra /Slávek Švachouček a Standa Čermák/ 16
Redakce čtenářům /RSR/ 19
Obsah 19
Co se kde šustlo /RSR/ 20

SVĚTELNÉ ROKY - Filmově-literární revue pro problematiku SF. Vydává Scifia of C.A.P. & company KSPVTU v nakladatelství Bellatrix. Příspěvky posílejte na adresu redakce. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Objednávky zajišťuje výhradně redakce.
Veškerá autorská práva vyhrazena. Výhradně pro vnitřní potřebu.
ZDARMA. Číslo bylo dáno do tisku 13.6.1986. Vyšlo v červnu 1986. Náklad 8 výtisků.

Co se kde šustlo

1 Článek ze SR se konečně dočkal přeložení do "cizího" jazyka !! Pollux, fanzin SFK Castor přinesl ve svém 12. čísle příspěvek s názvem SF v Polsku, který je překladem stejnojmenného článku ze SR, věnovaných lonskému Minicon-u.

2 Časopis Cinema hovoří o zajímavých skutečnostech !! Cinema v čísle 4/84 uveřejnila odpověď na dotaz jednoho svého čtenáře : kolik filmů bylo natočeno o Planetě opic ? Zní : v letech 1967-73 bylo natočeno celkem pět filmů na toto téma. Posléze opičí sága pokračovala v americké televizi. /!!!!!/ (V některých chvílích značně litujeme toho, že ještě nikdo nevynalezl stroj času - pozn.red.)

3 Na Slovensku se bude točit hlavně mj. i SF !! Filmový čtrnáctideník Záběr ve svém 10. čísle tohoto roku informuje čtenáře : Ústředí Slovenského filmu vypisuje soutěž na filmové povídky a literární scénáře pro celovečerní filmy ... Do soutěže je možné zasílat filmové povídky a literární scénáře ve všech žánrech /zvláště společenskou satiru, látky vědeckofantastické a hudební/, situované do přítomnosti, minulosti resp. budoucnosti a adresované dospělým, mládeži i dětem. Uzávěrka soutěže : 31.12.!

4 Po vydání ihned do filmové podoby !! Když vyšla kniha povídek Ondřeje Neffa "Vejce naruby", ihned jsme se do ní s chutí pustili. Mezi s vtipem a fantazií napsanými dílky září povídka Bílá hůl ráže 7,62 mm. Nadšení asi způsobila forma, jakou je povídka psána - velice zdatně by si určitě vedla ve shora proklamované soutěži o filmovou povídku. Přání otcem myšlenky - začali jsme jásat : to by byl film ! Jaké bylo naše překvapení, když jsme se dozvěděli, že Ondřej Neff již píše scénář /!!/, aby režisér Vít Olmer mohl co nejdříve natáčet film !! Pozn. red. : pokud se podaří natočit film podle představ, které v nás povídka při četbě evokovala, je o laureátovi Ludvíke, Kloka, Součka a třeba i Oskara, ba dokonce i ceny Mr. Skhy v příslušném roce předem rozhodnuto !

5 Konečně je tu !! Ani nevíme po kolika týdnech netrpělivého čekání jsme konečně ve svých rukou třímali první číslo almanachu Ikárie XB 1. Byla to skutečně slavnostní chvilka, neboť Ikárie přešla z pojmu fanzin na časopis, celostátně distribuovaný. A nejvíc nás těší pocit, že jsme stáli přímo u jejího zrodu, ještě více nás pak hřeje pomyšlení, že jsme se s mnoha našimi fany mohli podělit o krásné chvíle , prožité ve frontě i v sále kina Ponrepo.

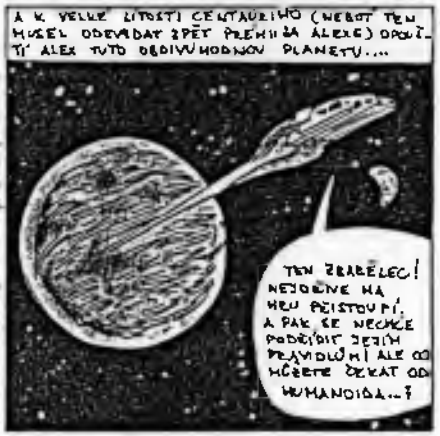

KDO TU HNED MLUVÍ O ZRADĚ A ZÁHUBĚ! PROČ, NEDŮVĚŘUJEŠ STARÉMU DOBRÉMU CENTAURINU ???
HE?!?
ZAPRASKÁM, NAJEDNOU, Z NIČEHO NIC, STOJÍ PŘED NI...
HOLOGRAFICKÝ OBRAZ! TO ZNAMENÁ, ŽE NAŠE HRANICE JSOU PRONIKNUTELNÉ!
ALE... KDO TO JE?
XUR, VŮDCE..
-KO-DANISEB ARMÁDY!
XUR?!

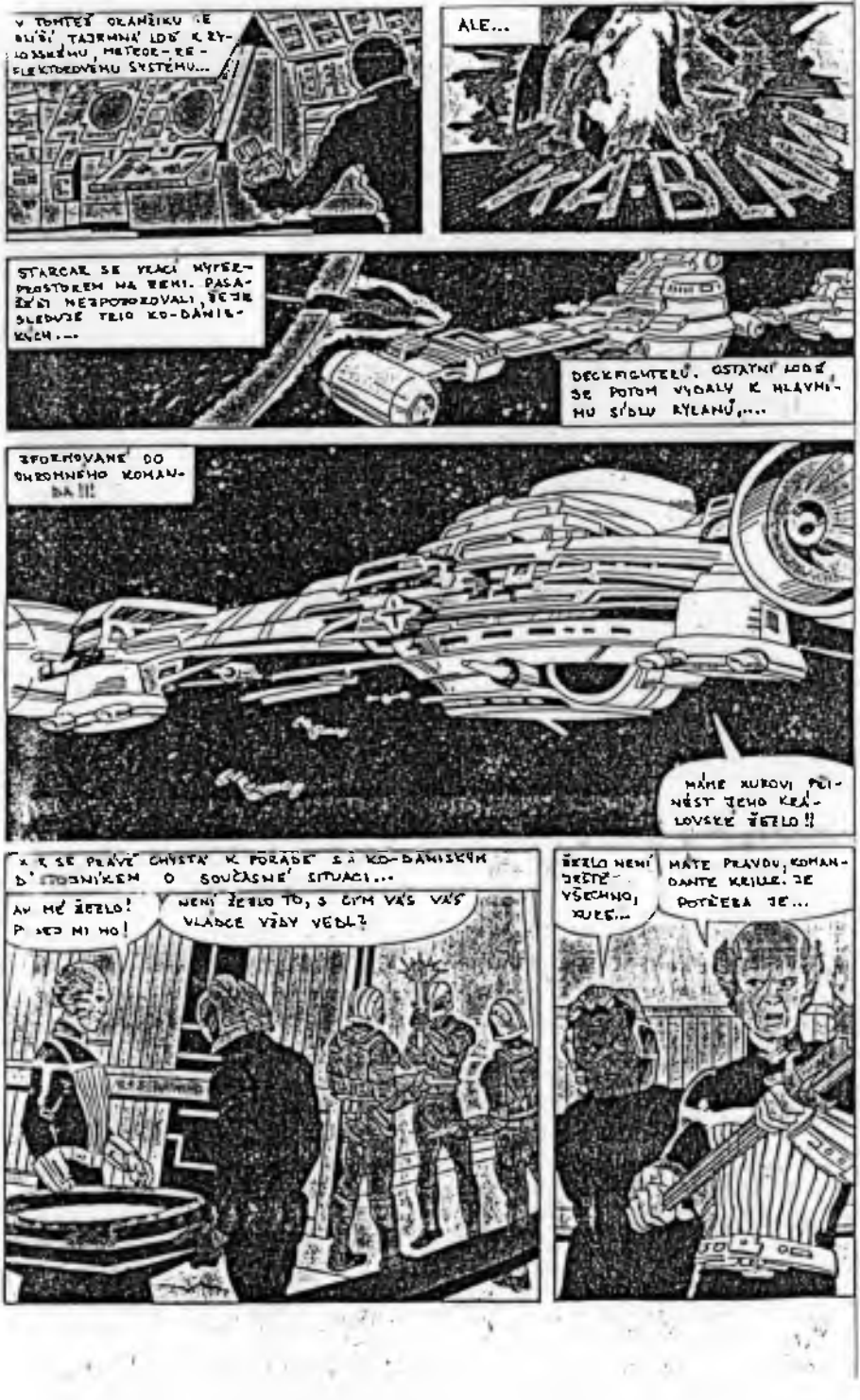

ON JE ZRADCE! CO UDĚLAL?
ANO...! TENHLE ŠAKAL CHCE ZÍSKAT VEŠKEROU MOC NAD STAR-LEAGUE!
PEKLE S TEBOU, KTERÝ JSI BYL KDYSI MÝM SYNEM! MY SE KO-DANÝM NEVZDÁME!
MYSLÍŠ SI SNAD, ŽE MĚ MŮŽEŠ ZADRŽET?
MAME ZBRANĚ, ADMIRÁLE...
BYL TENTO „ŠPION" TAKÉ TVOU ZBRANÍ?!
A KE ZDĚŠENÍ VŠECH NECHEVA XUE ŠPIÓNA PO-ZNAVÍM!
YEEAAGHHH!
SLYŠÍTE, RYLANE!

AŽ DOSTANNE ZELENÝ MĚSÍC GALANU SVÉHO ÚPLŇKU, ZAÚTOČÍME! A NIKDO NÁS JIŽ POTOM NEZASTAVÍ! AHI TI VAŠI STARFIGHTERY!!
NAJEDNOU SE ZASE KULÍŽ OBRAZ ZTRATIL...

WOW!
BÍDAK!
NO, MŮJ MILÝ CHCEŠ POPEČÍT I TOHLE LACHTANÍ NEŘVY!

ZEŠTĚ SE PTEJ, CENTAURI! PRYČ ODSUD!

A K VELLE LITOSTI CENTAURIHO (NEBOŤ TEN MUSEL ODEVZDAT ZPĚT PŘEDNÍ ŠÁLEC) OPOUŠTÍ ALEX TUTO ODPUDNOU PLANETU....
TEN ZBABĚLEC! NEJDŘÍVE HA HEU PŘEDSTOUPÍ, A PAK SE NECHCE PODĚDIT ZEMÍM PRAVIDLY! ALE CO MŮŽETE ČEKAT OD HUMANOIDA...?

V TOMTEŽ OKAMŽIKU SE BLÍŽÍ TAJEMNÁ LOĎ K ZYLOSSKÉMU, METEOR-REFLEKTOROVÉMU SYSTÉMU...
ALE...
KA-BLA
STARCAR SE VRACÍ MYŠLENKOVÝM PROSTOREM NA ZEMI. PASAŽÉŘI NEZPOZOROVALI, ŽE JE SLEDUJE TRIO KO-DÁNSKÝCH...
DECKMISTRŮ. OSTATNÍ LODĚ SE POTOM VYDALY K HLAVNÍMU SÍDLU RYLANŮ,...
ZFORMOVANÉ DO OHROMNÉHO KOMANDA !!!
MÁME KUROVI PŘINÉST JEHO KRÁLOVSKÉ ŽEZLO !!
X E SE PRÁVĚ CHYSTÁ K PORADĚ S KO-DÁNSKÝM D' STOJNÍKEM O SOUČASNÉ SITUACI...
AV MĚ ŽEZLO! P EJ MI HO!
NENÍ ŽEZLO TO, S ČÍM VÁS VÁS VLADCE VŽDY VEDL?
ŽEZLO NENÍ ŽEZLE VŠECHNO, XUES...
MÁTE PRAVDU, KOMANDANTE KRELLE. JE POTŘEBA JE...

Prisoners Of The Last Universe	USA	1983	1	1

Režie: T. Marcel
Scénář: H. Robertson + R
Kamera:
Hudba:
Zvl.efekty:

Hrají: Richard Hatch, Kay Lenz, John Saxon aj.

Poblázněnému stroji času samozvaného vědce mají co děkovat Dan a Carrie za to, že byli, bez jakékoliv možnosti ovlivnění událostí, katapultováni časem a prostorem do svérázného universa budoucnosti. Vedle lativých liliputánů, polozombies, opičích lidí a zlidštělých rostlin mají zde ztrosko-

Barbarella	Francie Itálie	1967	1	1

Režie: Roger Vadim
Scénář: Terry Southern, Jean Claude Foreet + R + jiní
Kamera:
Hudba:
Zvl.efekty:

Hrají: Jane Fondová, Ugo Tognazzi, John Phillip Law, Milo O´Shea David Hemminga aj.

Film Barbarella není pravou, čistou SF, spíše parodií na SF, zfilmovaným comicsem. Je datován do roku 4000 a jeho hlavní hrdinkou je comicsová Superwoman, krásná a sexuálně přitažlivá žena,

Spidermen	USA	1977	1	1

Režie: E. W. Swackhamer

Scénář: Alniv Boretz

Kamera: Fred Jackman

Hudba: Johnnie Spence

Zvl. efekty:

Hrají:
Nicholas Hammond, David White, Michael Fataki aj.

Další ze série filmů, které vznikly na motivy úspěšných comicsových seriálů /viz např. Superman, Supergirl, Conan, Barbarella aj./. Hlavním superhrdinou je Peter Parker, student, kterého náhodou kousne ozářený pavouk. To způsobí, že Peter získá

Alien 2 - sulla Terra	Itálie		1	1

Režie: Ciro Ippolito

Scénář:

Kamera: Silvio Fraschetti

Hudba: Oliver Onions

Zvl. efekty:

Hrají:
Belinda Mayne, Robert Berrese, Mark Bodin, Juddy Perrin aj.

Film vypráví o návratu jedné kosmické lodě s posádkou na Zemi. Vědci na mateřské planetě tuší již zpočátku nějaké nebezpečí, neboť fonické spojení s astronauty bylo během letu, jakoby nadpřirozenou silou,

pavoučí schopnosti - dokáže lézt po stěnách, vidí za sebe, dovede si sestrojit zařízení na snování pavučin. Takto vyzbrojen se pouští do boje se zločineckou organizací, která telepaticky nutí své oběti páchat zločiny a potom provést sebevraždu. Boj je dramatický, ale pochopitelně vítězný. Pavoučí muž překonává nebezpečí, stává se legendou ...

Proslýchá se, že má být natočeno pokračování ...

přerušeno. Přesto - přistání se podaří.

A náhle se na modré planetě množí záhadné události. Jedni umírají, druzí beze stopy mizí. Teprve po delším čase přicházejí výzkumní pracovníci na stopu příčinám nevysvětlitelných příhod : neznámý organizmus se dostal do lidského těla a chce zničit lidstvo ...

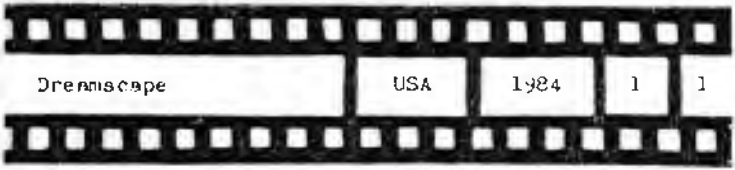
Tento film dal zřejmě těm ,kteří ho měli možnost shlédnout, příležitost myslet si, že vidělí pokračování tolik úspěšného a na rozdíl od svého domnělého pokračování kvalitního Vetřelce.

tanci co dělat i s nevraživým vládcem Kleelem, jehož moc je založena, v říši na stupni vývoje doby kamenné, na umění ovládání ohromných kyjů. Kleel najde v nově do říše příchozích zvláštní zalíbení - a Carrie zajme. Proč, je nasnadě; jak celý příběh dopadne, také.

Představitel Kleela, John Saxon, si zahrál Sadora ve stejnojmenném filmu režiséra Jimmy T. Murakamiho, Richarda Hatche známe jako kapitána Apolla ze série filmů Battlestar Galaktica.

disponující vlastnostmi Supermana. Děj filmu, podobně jako předlohy - kresleného seriálu není nijak náročný, důraz je kladen na vizuální stránku.

Barbarella, členka kosmické patroly, hledá ve vesmíru ztraceného nebezpečného šílence Durant Duranta, který beze stopy zmizel. Jako správný comicsový hrdina prožije Barbarella nespočetná dobrodružství, mnohá setkání s mimozemskými bytostmi, neuvěřitelně dokonalými i nedokonalými vynálezy, zlobou, láskou i nenávistí. Konec dobrý, všechno dobré ...

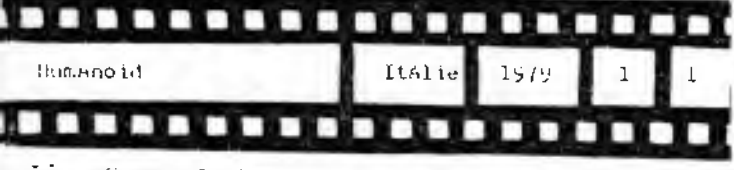
ležie: Joe Ruben

Hrajú:

cenár: Bruce Cohn, Curtis David Loughery, Chuck Russell+ R
Kamera: Brian Tufano
ludba:
Zvl.efekty: Pete Kuran

Dennis Quaid, Max von Sydow, Christopher Plummer, Eddie Albert, Kate Capshaw aj.

Fantastický thriller. Je v něm ukázána možnost neužití moderní techniky k manipulaci s lidmi, vedoucí až k jejich smrti. Hlavní hrdina dostane nedítku, aby se podílel na tajných výzkumech, jak pomocí telepatie proniknout do lidských snů. Postupem

ežie: George B. Lewis

cenár: Adriano Bolzoni, Aldo Lado

amera: Silvano Ippoliti

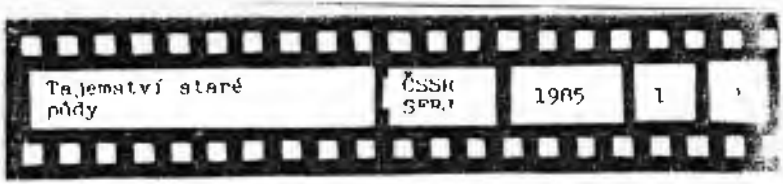
udba: Ennio Morricone

vl.efekty: Armando Valcauda

Hrajú:

Richard Kiel, Corinne Clery, Leonard Mann, Barbara Bach, Marco Yeh aj.

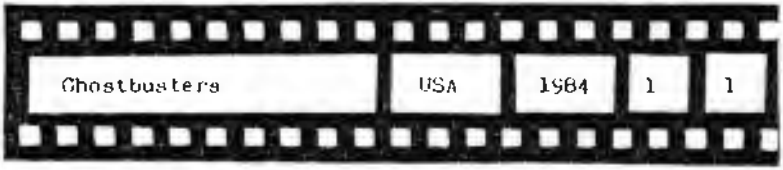
Film Humanoid zjevně spadá do vlny filmů, snažících se těžit z úspěchu první dílu ságy Historie ucha "Nová naděje". Tentokrát nikoliv převzetím

Režie: Vladimír Tadej
Scénář: Jaroslav Petřík + R
Kamera: Jiří Kolín
Hudba: Arsen Dedič
Zvl. efekty: Jiří Rumler, Boris Masník

Hrají:
Mario Mirković, Jiří Guriča, Jan Kanyza, Miloš Kopecký aj.

Vědeckofantastický film pro děti, pojednávající o nebezpečí zneužití vynálezů ve prospěch temných sil. Hlavními hrdiny filmu jsou dva chlapci ve věku asi 14 let, kteří se seznámí přes svého koníčka - radio-

Režie: Ivan Reitman
Scénář: Dan Aykroyd, Harold Ramis
Kamera: Laszlo Kovacs
Hudba: Elmar Bernstein
Zvl. efekty: Richard Edlund

Hrají:
Dan Aykroyd, Harold Ramis, Bill Murrey, Sigourney Weaver, Rick Moranis aj.

Film z kategorie spíše "fantastický", příběh lovců duchů /jak zní doslovný překlad názvu/ je podáván navíc formou bláznivé komedie.

amatérství. Pepík je z Prahy a konečně se mu podařilo umluvit rodiče, aby ho na prázdniny pustili do Jugoslávie, kde žije Miro, kamarád z éteru.

Mirův dědeček byl vynálezce. Sice značně podceňovaný celým blízkým okolím, ale o to úspěšnější. Velice brzy chlapci přijdou na to, že na dlouhá léta, od dědečkovy smrti, neužívané půdě se skrývá spousta jeho vynálezů, především však gravitační dělo, s nímž je jedinec schopen zvednout až několika tunové břemeno. Oba zvědaví chlapci gravitační dělo uvedou do činnosti, což má pro ně málem smrtelné následky, protože o vynález se začne zajímat příliš mnoho lidí ...

Film po svém uvedení zaznamenal velký finanční úspěch, zřejmě i díky centrální melodii, která dlouho vládla zahraničním hitparádám a diskotékovým parketům.

Všichni tři hlavní hrdinové jsou obdivovateli parapsychologie, okultních i duchařských věd. Právě proto se po vyhození z fakulty pro naprostý nezájem o vědecké bádání v nezáživných oblastech rozhodnou založit si činnost na - lovení duchů. Zakoupí dům, zavedou nepřetržitý provoz, všechny žádosti a objednávky na ulovení ducha plní ihned pomocí nejmodernější laserové /vlastními hlavami navržené/ techniky. Ducha chytnou do magnetické pasti a uloží ve velké zásobárně. Vše by šlo dobře a klidně, kdyby se neozval vládce všech duchů. Přichází na Zemi, aby udělal pořádek ...

času zjišťuje, že vyvíjené vědecké metody nejsou zřejmě používány pro čistě objevitelské záměry, ale že jsou zneužívány k činům kriminální povahy. V závěru filmu se odehrává boj o život amerického prezidenta, jehož přátelství k jednomu z výzkumníků je zneužito k pokusu získání moci ...

vesmírných scén, jako tomu bylo např. v obou dílech Galktiky; autoři se tentokrát orientovali na vzhled některých hereckých představitelů a efekty laserových zbraní.

Metropolis - planeta, které se kdysi říkalo Země - prožívá poslední klidné chvíle štěstí a spokojenosti. Moudrý a spravedlivý vládce, nazývaný Velký Bratr, bude nucen za krátký čas řešit ty nejvážnější existenční problémy. Jeho bratr, zlý Graal, totiž uprchl z vězeňského ateroidu a veden nejnižšími pudy pomsty a nenávisti kuje nyní plány, jak odčinit subjektivně nespravedlivé odsouzení ... A využije k tomu šíleného dr. Krabina, sídlícího na planetě Noxar, který s pomocí uloupeného vynálezu je schopen měnit lidi v monstra - v humanoidy. Armáda těchto na slovo poslouchajících oblud by znamenala jisté vítězství a zničení Země ...

Krull	GB	1983	1	1

Režie: Peter Yates

Scénář: Stenford Sherman

Kamera: Peter Suschitzky

Hudba: James Horner

Zvl.efekty: Derek Meddings

Hrají:
Ken Marshall,
Lysette Anthony,
Freddie Jones aj.

Jmenuji se Ynyr. Budu vám vyprávět příběh, ve kterém jsem si jist pouze jednou věcí. Přiletěly a byly tu. Bestie. Chtěly ovládnout náš svět, naši planetu Krull. A podle toho se také chovaly : ničily přírodu, zabíjely zvířata, pod paprsky jejich zbraní umírali

Nekonečný příběh	NSR	1984	1	1

Režie: Wolfgang Petersen

Scénář: Werner Weigel + H

Kamera: Jost Vacano

Hudba: Giorgio Moroder, Klaus Doldinger

Zvl.efekty: Brian Johnson, Rolf Zehetbauer

Hrají:
Noah Hathaway,
Tami Stronach,
Barrett Oliver aj.

Nejdražší film v dějinách západoněmecké filmové produkce /60 milionů DM/ zpracovává téma knihy Michaela Endeho. Knižní předloha dala filmovým tvůrcům

Bitevní vůz	Nový Zéland	1982	1	1

Režie: Harley Cocklisa

Scénář: Irvin Austin, John Beech,

Kamera: Chris Menges

Hudba:

Zvl.efekty:

Hrají:

Michael Beck, Annie McEnroe, James Wainwright, John Ratzenberger aj.

Žánrově bychom tento film mohli zařadit do kategorie westernových thrillerů z budoucnosti.

Svět práva a pořádku přestal existovat. Lidé byli nuceni po poslední válce utéci z měst a stáhnout se do hor, kde nyní bojují o přežití. Některým se daří

Malevil	Francie	1981	1	1

Režie: Christian de Chalonge

Scénář:

Kamera: Jean Tenzer

Hudba:

Zvl.efekty:

Hrají:

Michel Serrault, Jacques Dutronc, Robert Dhery, Jean-Louis Trintignant aj.

Film, jehož stejnojmennou literární předlohu napsal francouzský spisovatel Robert Merle. Filmoví tvůrci se předlohy drželi poměrně svědomitě a přesně, až na několik více či méně nepodstatných detailů.

ovládnout zásoby benzínu; tyto rezervy energie znamenají moc. Straker, po moci bažící psychopat, se pokouší z nastalého chaosu vytvořit diktátorský režim. Na odpor se mu dokáže postavit pouze nebojácný Hunter. Do popředí děje vystoupí souboj jejich dopravních prostředků - bitevního vozu Strakera a motorky Huntera, souboj Goliáše proti Davidovi, hrubé síly proti jedinci.

Režisér Harley Cocklss o svém filmu řekl : "Není to jen dobrodružný film z budoucnosti, ale přináší i střet v oblasti charakterů, jež se nacházejí v situacích, v nichž jsou normální hranice lidského konání prolomeny".

Nerozdíl od knihy působí film nedějově, místy snad až nudně a nezáživně. Lidově řečeno, má smůlu, že kvalitní kniha existuje déle než on. Jedinou zajímavou skutečností je téměř hvězdné herecké obsazení jednotlivých rolí, avšak ani tento fakt nezvrátil ramena kvality do plusu.

i lidé.

Všechno ostatní je jen legenda. Všechno ostatní o mladém Králi a mladé Královně, o jejich cestě za Svobodou. Svou, mojí, všech ostatních, všeho ostatního. Od Bestií. Vedených Zvířetem.

Ve velkolepé, krásně barevné, výpravné a nádherné filmové podívané sledujeme napínavou cestu Colwyna, který touží vysvobodit svou snoubenku Lyssu z tenat obludného Zvířete. A jak už tomu bývá ve fantasy zvykem, staví se mu do cesty všemožné kouzelné překážky a bytosti; statečný mladík je za pomoci přátel a stejně působivých kouzel /samozřejmě/ překonán. Šťastný konec je ale vykoupen drahocennou krví blízkých ...

Film Krull řadíme do kategorie té nejčistější fantasy, jakou si jen dovedeme představit.

možnost rozehrát velkoryse pojatý příběh, kde nechybí láska, dětský strach, ale i dospělá hrůza či obou člověčích kategorií radost.

Říši fantazie začíná ničit a pohlcovat Nicota. Vládkyně, která může říši zachránit, je smrtelně nemocná. Pomoci může jen mladý lovec z Rovin, Atreyu. Ještě dítě se vydává na cestu, která přes všemožnou pomoc spousty statečných bytostí končí neúspěchem - zánikem říše fantazie. Její další znovuzrození má ve svých rukou chlapec z říše lidí, malý chlapec Bastien. Zvládne to ?

Ze stručného obsahu filmu plyne, že snímek se potácí na rozhraní pohádky a fantasy.

Útěk z New Yorku	USA	1981	1	1

Režie: John Carpenter
Scénář: Nick Castle + R
Kamera: Dean Cundey
Hudba: John Carpenter
Zvl.efekty: Joe Alves

Hrají:
Kurt Russell, Lee van Cleef, Ernest Borgnine, Donald Pleasence, Isaac Hayes aj.

Kriminalita v USA v roce 1988 vzrostla o neúnosných 400%. Ostrov Manhattan v New Yorku byl proto obehnán 11m vysokou zdí a bylo z něj tak zřízeno vězení, kam příslušné úřady umístily 3 miliony kriminálníků. O několik let později se potom odehrává příběh muže, který je pověřen speciálním úkolem : z obrovského vě-

Věc II.	USA	1982	1	1

Režie: John Carpenter
Scénář: Bill Lancaster
Kamera: Dean Cundey
Hudba:
Zvl.efekty: Roy Arbogast, Albert Whitlock aj.

Hrají:
Kurt Russell, Wilford Brimley, Richard Dysart, T.K. Carter aj.

Film Věc II. je remakem stejnojmenného filmu Christina Nybyho z roku 1951. Vypráví historii boje polárních výzkumníků s organismem z jiné planety. Mimozemský pasažér kosmické lodi ztroskotal se

Brainstorm	USA	1983	1	1

Režie: Douglas Trumbull

Scénář: Robert Stitzel, Philip Frank Messina

Kamera: Richard Yuricich

Hudba:

Zvl.efekty: Robert Spurlock, Eric Allard, Margin Bresin

Hrají: Christopher Walken, Natalie Woodová, Louise Fletcherová, Cliff Robertson aj.

Sf dobrodružství režiséra Douglase Trumbulla pojednává o systému, který je schopen ovlivnit lidskou mysl. Nově vyvinutá technologie "brainstormu" umožňuje na přístroje připojenému jedinci klamnými pocity prožít divokou jízdu rychlodráhou, klouzavý let nad Gol-

Gappa	Japonsko	1967	1	1

Režie: Harujasu Noguči

Scénář: Iwao Jamazuki, Rjúzo Nakaniší

Kamera: Muneo Ueda

Hudba:

Zvl.efekty: Akira Watanabe

Hrají: Tamio Kawadši, Joko Jamamoto, Judži Otaka aj.

Jeden z mnoha filmů řady příšerkových filmů, řady, kterou započěl v roce 1954 Inoširo Honda snímkem Probuzená zkáza. Děj filmu Gappa je snad až příliš

den Gate Bridge nebo Grand Canyon...

Zařízení, které ze začátku představuje nesmírné množství propojených přístrojů a různých počítačů, v poslední fázi dospěje do podoby přenosného kufříkového přístroje. Člověk se posadí do pohodlného křesla, počítač mu přečte jeho myšlenky, přizpůsobí své obvody úrovni zkoumaného objektu, uloží poznatky do operační paměti, odkud mohou být kdykoliv vyvolány.

Zatím ještě nikdo netuší, jak může být přístroj nebezpečný ...

Film Brainstorm nemá jen dramatický děj. Velice rušné bylo již jeho samotné natáčení. Během natáčecích prací totiž utonula představitelka hlavní ženské role Natalie Woodová, a tak režisér musel velice bojovat za to, aby film byl vůbec dokončen.

jednoduchý; a snad až příliš snadno lze jeho průběh přiřadit k ostatním filmům s monstry. Na svět se, vlivem zemětřesení, z hlubin zemské kůry "vyvalí" dvě velká monstra. Hledají svého potomka, kterého odvlekla vědecká expedice do Japonska. Na cestě za "dítětem" boří monstra vše, na co přijdou, jakékoliv obranné zákroky lidem nepomohou. Hroutí se města, umírají lidé, lidstvo může před zkázou zachránit jen zázrak. A ten naštěstí přichází ...

Děj je jednoduchý; o to větší pozornost věnují japonští tvůrci trikům, na kterých jsou filmy s monstry založeny. Chvílemi lze spatřit triky a modely a s figurkami příšer, převládá však metoda "živého snímání" : vybraný herec se obleče do celotělové masky monstra a před kamerou ničí to, co mu postavili do cesty pracovníci trikové skupiny.

zení, z vězení, odkud není návratu, přivést zpět amerického prezidenta, který se v Manhattanu ocitl nešťastnou náhodou : jeho služební letadlo bylo uneseno a po výbuchu na palubě se zřítilo přímo doprostřed ostrova. Snaku Pliskenovi nezbývá nic jiného, než nabídku přijmout; má se totiž stát jedním z obyvatel Manhattanu. Takhle by měl jakous takous šanci vrátit se mezi obyčejné lidi. Úkol ale má nelehký : během 23 hodin přivést prezidenta, samozřejmě živého. Jinak se ani nemusí vracet ...

Za všechno nechme promluvit jeden ohlas v tisku Spojených států : pod napětím a akcí, kterými film nešetří, je cítit realistický a cynický podton. Film tak skutečně zalézá pod kůži ...

svým plavidlem uprostřed věčně zmrzlých plání. Navzdory určitě vyspělé technice podlehl mrazu. Norští polární výzkumníci jeho tělo nalezli, vzali na základnu a nechali rozmrznout. Mimozemšťan jim oplatil po svém : jednoho po druhém zlikvidoval. V těle jednoho ze psů norské výpravy se dostane zárodek mimozemského organismu i na základnu amerických vědců ...

V roce 1981 natočil John Carpenter dva filmy, Věc II. a Útěk z New Yorku. V obou hrál hlavní roli Kurt Russell, oba hýřily akcí, napětím, ale i násilím a krví. Naštěstí v Carpenterově tvorbě přišel obrat : film Starman, snímek plný lásky, porozumění, humoru a lidskosti.

Flash Gordon	USA	1980	1	1

Režie: Mike Hodges
Scénář: Lorenzo Semple Jr.
Kamera: Gil Taylor
Hudba: Howard Blake + Queen
Zvl.efekty:

Hrají:
Sam Jones, Melody Anderson, Topol, Max von Sydow, Ornella Muttiová aj.

Film natočil Mike Hodges v produkci Dino de Laurentiise na motivy přeslavného comicsu o zachránci Země a spravedlivých bytostí kdesi v hloubi kosmu. Příběh, doprovázený líbivou hudbou skupiny Queen, je svým zpracováním velmi věrný kreslené předloze, pro-

Černá díra	USA	1979	1	1

Režie: Gary Nelson
Scénář: Jeb Rosebrook, Gerry Day
Kamera: Frank Phillips
Hudba: John Barry
Zvl.efekty: studio Walta Disneye

Hrají:
Maxmillian Schell, Anthony Perkins, Joseph Bottoms, Ernest Borgnine, Yvette Mimieux aj.

Jeden z mála klasických SF filmů, které se celé, od začátku až do konce, odehrávají v kosmu, na palubě kosmické lodi - film Černá díra konkrétně střídavě

Metalstorm /The Destruction of Jared-Syn/	USA	1983	1	1

Režie: Charles Band

Scénář: Alan J. Adler

Kamera: Mac Ahlberg

Hudba: Richard Band

Zvl.efekty: Frank H. Isaacs, Joe Quinlivan

Hrají

Jeffrey Byron,
Mike Preston,
Tim Thomerson aj.

Podtitul : Láska a laserové zbraně.

To bylo jednou, ve vzdálené budoucnosti, kdy blondatý mladík Jack Dogen vyrazil, aby zvítězil nad králem temnot, Jared-Synem. Protože se Jared-Syn o-

Divoká planeta	ČSSR Francie	1969--1973	1	1

Režie: René Laloux

Scénář: Roland Topor, René Laloux

Kamera: Lubomír Rejthar

Hudba: Alain Goraguer

Zvl.efekty: Výtvarníci - Josef Kábrt, Josef Váňa

Hrají:

Animovaný film. Jeho autoři, Laloux a Topor, se myšlenkou na celovečerní animovaný film trápili a zaobírali již dlouho před rokem 1969. Pro ně samotné

považil zneužít obyvatel pouště a jednooké ke svému povstání za podrobení si planety, bylo úlohou Dogena, jako SF-šerifa, nastolit starý řád a zavedený pořádek. A nehrály přitom roli jen výměny názorů a rozmíšky s laserovými zbraněmi či jed stříkajícími paňáty; šlo zde o zajištění si moci vlastnictvím tajemného krystalu, vládnoucího nadpřirozenou silou a zajišťujícího vládu nad přítomným i budoucím světem.

takové dílo představovalo příliš velké sousto. V té době evropským centrem animovaného filmu byla Praha - oba Francouzi navázali spolupráci se studiem Bratři v triku a film byl na světě.

Film Divoká planeta byl natočen na motivy románu Stefana Wula "Oms en série". Na 26. filmovém festivalu v Canes obdržel Zvláštní cenu poroty, v tomtéž roce na Festivalu SF filmů v Terstu pak získal Hlavní cenu.

ducent nešetřil penězi ani na kulisách, kostýmech, ani na modelech a speciálních efektech.

Děj je prostý a drží se předlohy : Flash Gordon, úspěšný sportovec, se proti své vůli ocitne s reportérkou Dale a s dr. Zerkowem /ten jediný tuší, jaké Zemi hrozí nebezpečí a chce svou rodnou planetu zachránit/ kdesi v dalekém kosmu, na planetě Mongo. Vládne zde krutý císař Ming, jenž chystá plány ke zničení Země a ovládnutí vesmíru. Situace se zpočátku pro pozemšťany nevyvíjí příznivě, ale s postupem času získají na svou stranu nejen dceru Minga, Auru, ale i bytosti planety Mongo - Ptačí a Lesní lidi. S jejich pomocí se podaří Minga zastavit; avšak ne docela zničit ... Zřejmě se dočkáme dalšího pokračování.

v Palominu a Cygnu.

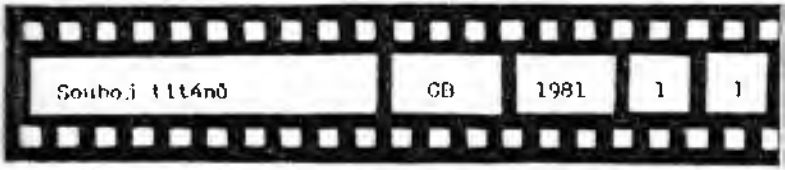
Posádka lodi Palomino se po neúspěšném pátrání po inteligentních bytostech ve vesmíru vrací k Zemi. Na zpáteční cestě však narazí na černou díru, v jejíž blízkosti "visí" dávno pohřešovaný pozemský vesmírný křižník Cygnus. Na jeho palubě je již jen jeden živý člověk - dr. Reinhardt. Spolu s ním velké množství lidem podobných robotů ... Dr. Reinhardt je posedlý myšlenkou vletět do černé díry za účelem jejího úplného prozkoumání. Kvůli svému cíli je ochoten použít jakýchkoliv prostředků. Posádka Palomina se však umí bránit. Na palubě Cygnu se strhne bitva, do níž promluví i dva palubní roboti, Maxmilián a Vincent ...

Režie: Ladislav Rychman
Scénář: Jaroslav Boček + R
Kamera: Josef Hanuš
Hudba: Jiří Malásek
Zvl.efekty: /ve filmu jich nebylo třeba/

Hrají:
Jan Kanyza, Táňa Medvecká aj.

Česká komedie, pohrávající si se SF prvky. Autory ani tak nezajímá problém, co je jinak, hledají spíše v příběhu jen alegorické podobenství neřestí, které vidíme kolem sebe. Ve filmu Zlatá slepice je to kon-

Režie: Desmond Davis
Scénář: B. Cross
Kamera: L. Rosentahl, T.Moore
Hudba:
Zvl.efekty: Ray Harryhausen

Hrají:
Harry Hamlin, Judi Bowkerová, Lawrence Olivier, Ursulla Andressová, Claire Bloomová, Maggie Smithové, Burgess Meredith, Neil McCarthy aj.

Film, který bychom rádi řadili do fantasy žánru, jde však spíše o zfilmovaný mýtus, i když zpracovaný

Conan - The Destroyer	USA	1985/7/	1

Režie: Richard Fleischer
Scénář: Stanley Mann
Kamera: Jack Cardiff
Hudba: Basil Poledouris
Zvl.efekty: Carlo Rambaldi aj.

Hrají:
Arnold Schwarzenegger, Grace Jones, Mako, Sarah Douglas, Wilt Chamberlein aj.

Druhý díl vyprávění o hrdinovi ze Cimérie, Conanovi. Dějově jde téměř o přímé navázání, vystupující postavy jsou však jiné. Příběh začíná ve chvíli, kdy se Conan modlí k bohům, aby mu vrátili Valerii, dívku, kterou miloval a kterou mu vzala kru-

Fire Flash	Itálie MGR	1983	1	1

Režie: Martin Dolman
Scénář: Julien Berry, Gabriel Rossini R
Kamera:
Hudba:
Zvl.efekty: Paul Callard

Hrají:
Michael Sopkiw, Valentine Monnier, Anna Kanakis aj.

Děj filmu se odehrává v New Yorku v roce 2019, v době po jaderné válce. Z měst a lidí zbyly jen trosky, ženy zcela ztratily schopnost mít děti.

tost boje na život a na smrt. Jeho duševního rozpoložení a tělesné zdatnosti zneužije královna území, na kterém se právě Conan nachází. Slíbí mu, že vzkřísí mrtvou Valerii, když Conan zajistí bezpečnost princezně, která se musí vydat na cestu za zázračným rohem bohatství. Conan na cestě získá nové přátele, s jejich pomocí /a s pomocí kouzel, která ovládají/ překoná úklady a nástrahy ochránců rohu bohatství, podaří se mu ubránit se i zrádné královně. Život mrtvé Valerii však nevrátí ...

Pouze jedna jediná žena může rodit děti. Je však beznadějně ztracena v troskách města New Yorku. Představitel organizace, která chce obnovit život na Zemi, pověří Fire Flashe, aby ženu z trosek města přivedl ...

Základní dějová kostra i forma zpracování filmu Fire Flash přímo nutí k termínu - "plagiát Útěku z New Yorku".

Originální název filmu zní : 2019 - Dopo La Caduta Di New York.

krétně nesmyslně silná touha po bohatství, která bortí všechny hodnoty vzájemného soužití lidí.

Zcela náhodou koupí mladík Marcel při nákupu v samoobsluze spolu s deseti dalšími i jedno zlaté vejce. Iniciativy se chopí jeho snoubenka - Irena. Někde v Československu existuje slepice, která nese zlatá vajíčka. Podaří se jí zjistit farmu, dokonce získá i ono kouzelné zvíře. S ním však i strach o získané jmění a doprovodnou touhu po ještě větších ziscích....

moderně, pojatý ryze současně.

Film zpracovává legendu o lásce Persea ke krásné Andromedě. Perseus musí překonat za pomoci jemu nakloněných bohů úklady, které mu kladou do cesty bozí znepřátelení. Láska a hrdinství vítězí nad mocnými silami kouzel a čar.

Philadelphia Experiment	USA	1984	1	1

Režie: Stewart Raffill

Scénář: William Gray, Michael Janover

Kamera: Dick Bush

Hudba: Ken Hannberg

Zvl.efekty: Max. A. Anderson

Hrají:

Michael Parré, Nancy Allen, Eric Christmas aj.

Na sklonku války provádí americká armáda vývojové pokusy tajné zbraně. Při vývinu obrovského množství energie k tomu potřebného dojde časovým tunelem ke spojení s podobným energetickým zdrojem v naší současnosti - dva z účastníků pokusu se ze sklonku 2. světové

Princip Noemovy archy	NSR	1983	1	1

Režie: Rolland Emmerich

Scénář: Rolland Emmerich

Kamera: Egon Werden

Hudba:

Zvl.efekty:

Hrají:

Richy Müller, Matias Fish aj.

Tento vědeckofantastický film pečlivě vychází z dnešní reality. Děj je situován do roku 1997. Základní konflikt spočívá v zodpovědnosti vědců za

Ice Pirates	USA	1984	1	1

Režie: Stewart Raffill
Scénář: Stanford Sherman + R
Kamera: Matthew F. Leonetti
Hudba: Bruce Broughton
Zvl.efekty: Max A. Anderson

Hrají:
Robert Ulrich, Mary Crosby, Anjelica Huston, Michael D. Roberts, John Carradine aj.

V jedné galaxii, mnoho světelných let od Země vzdálené, dochází pomalu, ale jistě k vyschnutí života. Intergalaktická válka totiž zničila všech šest dostupných planet vody. Již jen zatvrzelý kníže Templar má vodu - ve formě ledu. O ten se však nechce

První lidé na Měsíci	GB	1964	1	1

Režie: Nathan Juran
Scénář: Nigel Kneale
Kamera: Wilkie Cooper
Hudba:
Zvl.efekty: Ray Harryhausen

Hrají:
Edward Judd, Martha Hyer, Lionel Jeffries aj.

Jeden z mnoha filmů britské kinematografie, které se dají zařadit do přihrádky historické sci-fi. Vzpomeňme např. o několik let později vzniklé snímky

s nikým dělit, o což se úspěšně starají jeho černé oděnní rytíři ...

Jedna stará pověst praví, že kdesi ve vesmíru existuje planeta, zvaná "sedmý svět", na které buď prší nebo svítí slunce; v něm se potom lesknou nespočetná jezera a pomalu nebo rychle tekoucí řeky ...

Režisér Stewart Raffill se s tvůrcem speciálních efektů sešel již jednou - při tvorbě filmu Filadelfský experiment. Tam jejich spolupráce dodla výborně. Bude tomu i zde tak ?
Scénárista Stanford Sherman zase vytvořil scénář k úspěšnému filmu Krull. Vedlo se mu i při psaní Ledových pirátů stejně ?

Caprona - Země zapomenutá časem a Válečníci z Atlantidy, oba režiséra Kevina Connora.

Film se poměrně věrně drží literární předlohy H.G. Wellse, pouze s několika úpravami. Nejvýznamější se jeví přidání ženské postavy Kate, Bedfordovy snoubenky. Tvůrci potom ještě k filmu přidali aktualizující moderní prolog a epilog, které z filmu udělaly retrospektivní snímek.

války dostanou do roku 1984.

Film je natočen formou dobrodružného snímku, převažuje akce, kvalitně natočená, doprovázená hodnotnými speciálními efekty.

Téma útěku mladého muže s mladou dívkou, kdy se oba do sebe vzájemně zamilují, je společné tomuto filmu, potom ještě filmu Terminátor Jamese Camerona a filmu Starman Johna Carpentera. Každý z těchto filmů však téma zobrazuje po svém a vcelku originálně.

Herecké výkony mladých adeptů hvězdné dráhy jsou opravdu příslibem - především s Michaelem Parré se určitě ještě setkáme.

aplikaci výsledků jejich výzkumů. Celý příběh se odehrává na orbitální stanici, na níž je instalován infračervený zářič, s jehož pomocí osádka provádí vědecké meteorologické experimenty. Do vědecké práce násilně vstoupí Pentagon s požadavkem na ozařování území, na němž probíhají vojenské operace ...

Film není na první pohled zrovna divácky přitažlivý, efekty jsou zastoupeny pohledem na orbitální stanici. Také spád dramatu je dost pomalý, film není akcí zrovna nabitý. Námět, zobrazující osud malé skupinky lidí, je spíše románového typu.